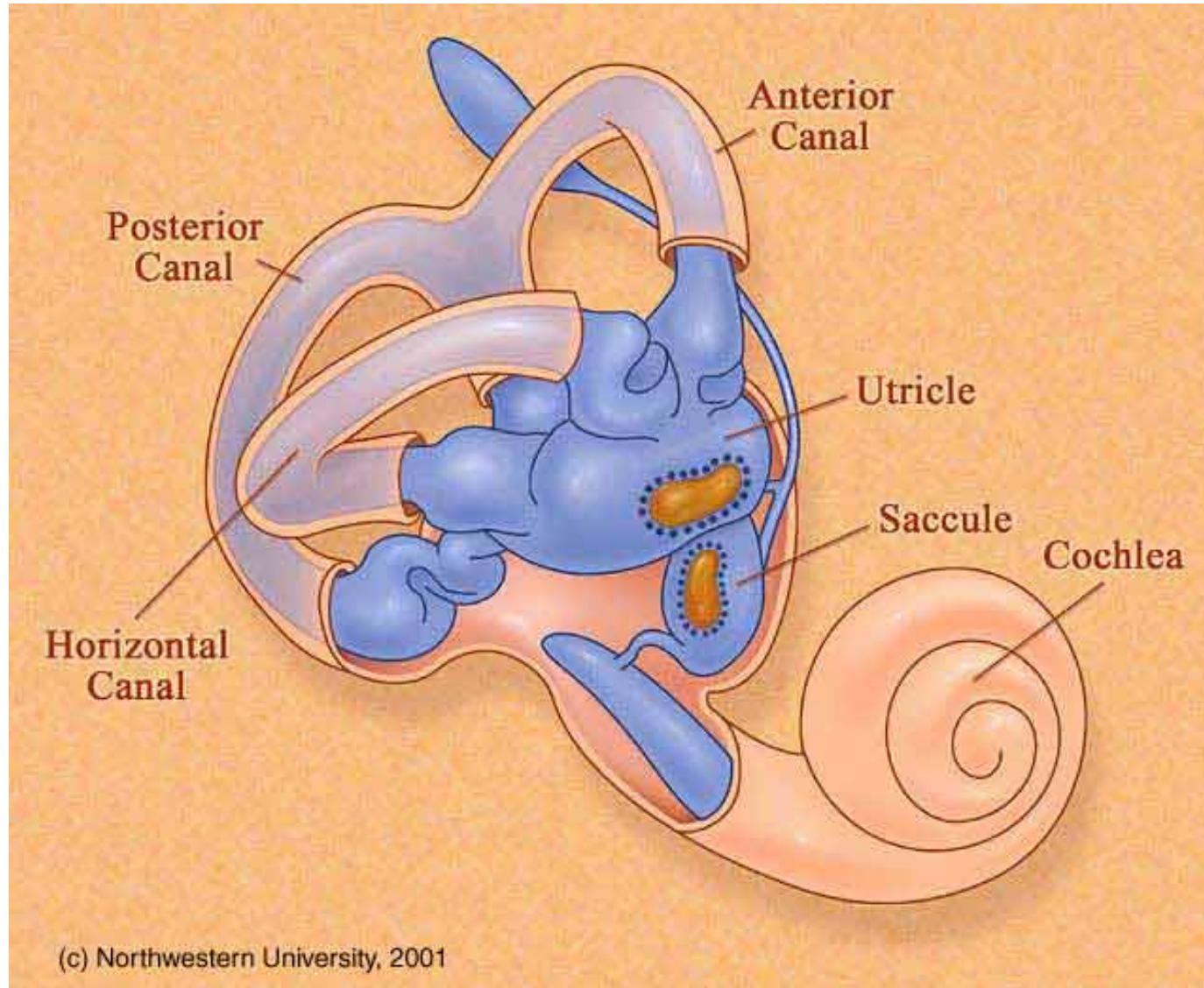

De ziekte van Menière

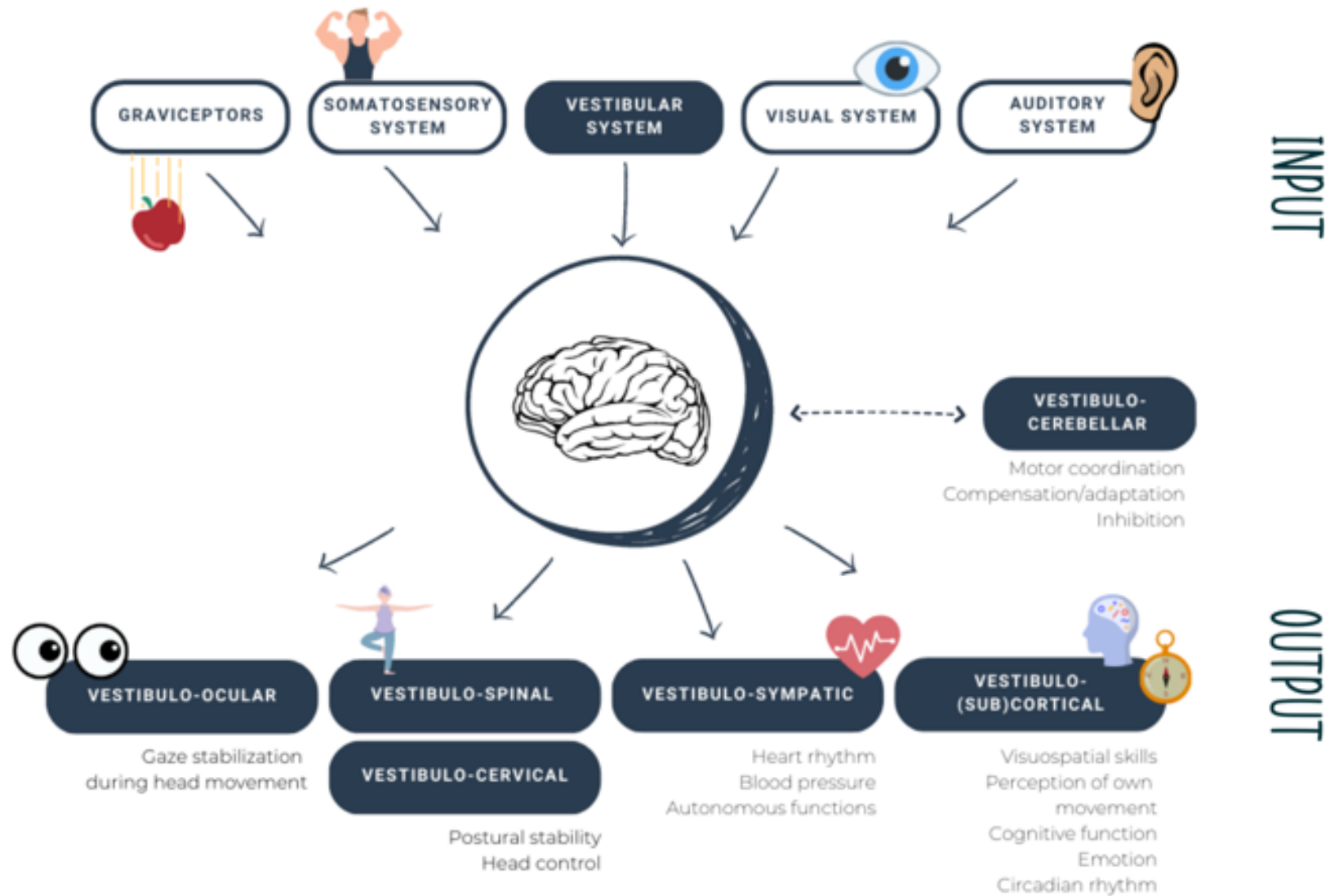
Recente vorderingen in diagnose en behandeling

40 jaar Vereniging voor Menièrepatiënten vzw
06/10/2024

Anatomie

Anatomie

Evenwichtsklachten

ACUUT

Aanvalsgewijs

(Draai)duizeligheid

Toename bij beweging

Misselijkheid, braken

CHRONISCH

Onstabieliteit

toename bij (snelle hoofd)bewegingen

toename in donker

toename bij onstabiele ondergrond

Bewegingsangst

Nood aan toegenomen concentratie

vermoeidheid

kortetermijngeheugen

Gehoorklachten

ACUUT

Plots gehoorverlies
Schommelend gehoor
Oorsuizen
Overgevoeligheid
Drukgevoel

CHRONISCH

Gehoorerlies
Oorsuizen
Overgevoeligheid
Nood aan toegenomen concentratie
vermoeidheid
kortetermijngeheugen
Verband met dementie indien onbehandeld

Definitie ziekte van Menière

1. Twee of meer spontane episodes van (draai)duizeligheid, telkens gedurende 20 minuten tot 12 uren
2. Gedocumenteerd laag- tot midtonig gehoorverlies in één oor, tenminste eenmaal rond een episode van duizeligheid
3. Schommelende gehoorsymptomen (gehoorverlies, tinnitus, volheidsgevoel) in één oor
4. Niet beter passend bij een andere diagnose

Lopez-Escamez et al. 2015

Voorkomen

Frequentie: 0,2 – 2 / 1.000 mensen

Leeftijd: +/- veertigers

Grote impact op levenskwaliteit

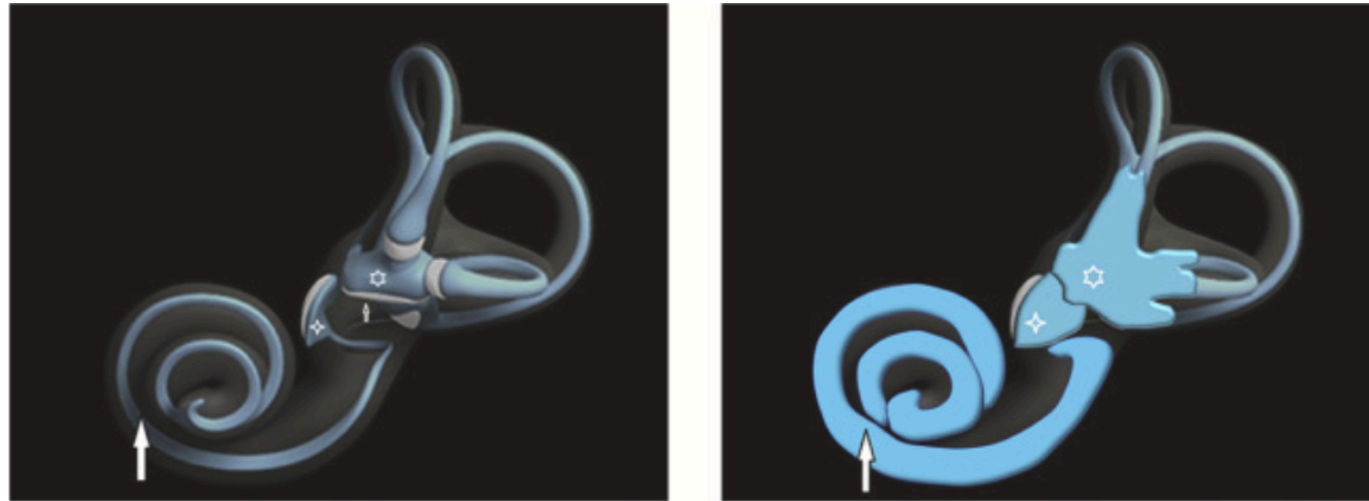
Familiaal in 10% van de gevallen

Meestal één oor, bij minderheid uiteindelijk twee oren

Dooft meestal uit over tientallen jaren

Oorzaak

Stap 1: voorbeschiktheid door endolymfatische hydrops
= verhoogde druk van een vochtcompartiment in het binnenoor

Mohseni-Dargah et al. 2023

Waarom = ?

genetica, infectie, weerstand, structureel, blootstelling, ...?

multifactorieel

Oorzaak

Stap 2: ontwikkelen van aanvallen

Waarom = ?

scheuren van vochtwand, drukverschillen, doorbloedingsstoornis, inflammatie,....?

Verband met stress, vermoeidheid, ziekte, voedingsmiddelen

Verband met kaakgewrichts- en nekproblemen

Verband met persoonlijkheid

Presentatie

Fase I

- Vertigo, voorafgegaan door volheidsgevoel
- Gehoordaling tijdens aanval + normalisatie

Fase II

- Vertigo-aanvallen maximaal
- Definitief gehoorverlies + fluctuaties

Fase III

- Vertigo neemt af, blijvend gebrekkig evenwicht
- Permanent vlak gehoorverlies + tinnitus
- Tumarkin crisis of houdingsgebonden vertigo

! Episodes van aanvallen, maar ook van goede periodes

Diagnose

Definitie is gebaseerd op klachten en gehoormeting

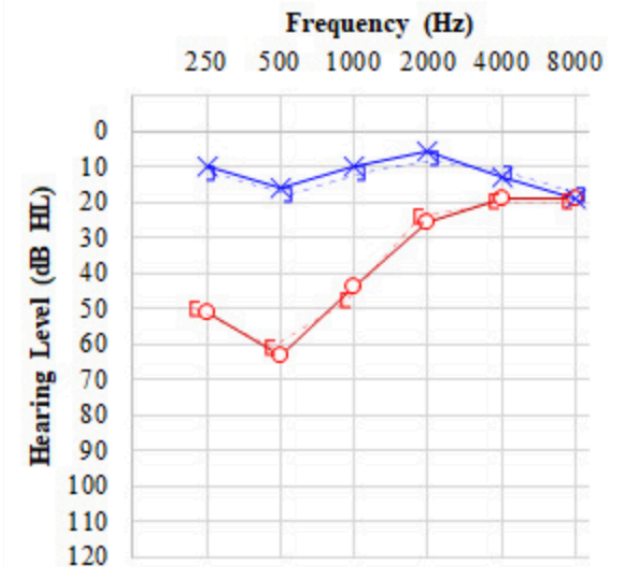
Naast gehoormeting ook evenwichtstesting
(doch vaak normaal in beginfase tussen aanvallen door)

Uitsluiten van andere diagnoses:

- eventueel bloedafname

- NMR binnenoren (structureel)

- NMR hydrops (vocht)

Diagnose

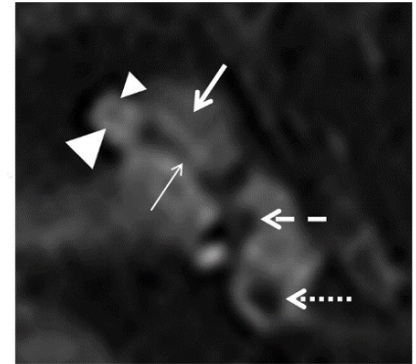
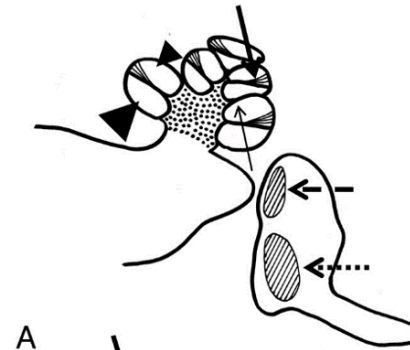
NMR hydrops: contrast + nieuwe NMR na 4u

Barath et al. 2014

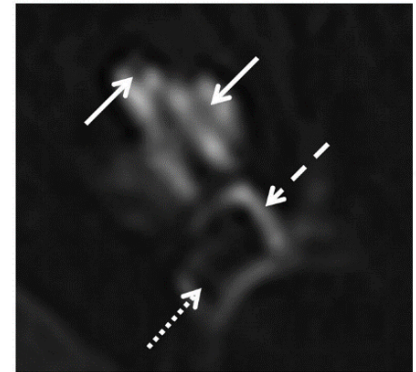
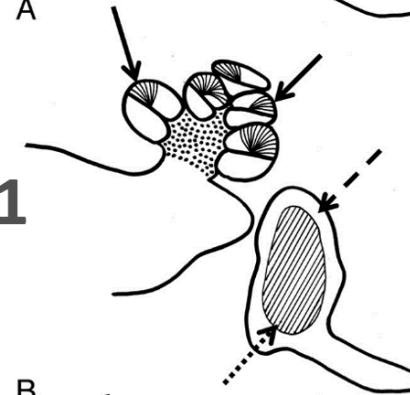

! slechts in 80-90% juist

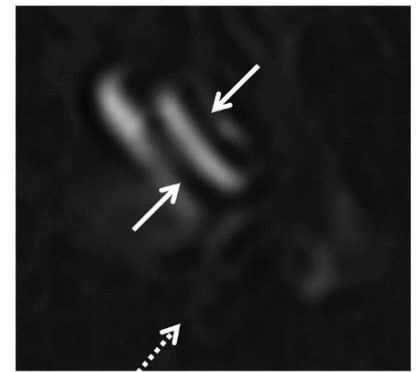
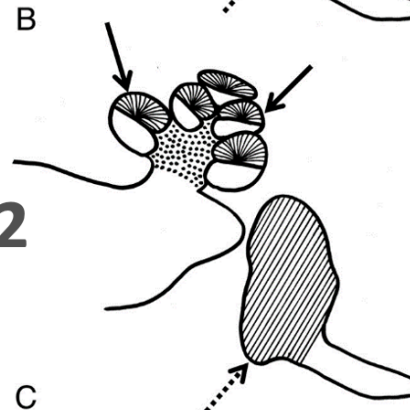
None

Grade 1

Grade 2

Subtypes voor eenzijdige ziekte van Menière:

1. Klassieke ziekte van Menière	53%
2. Ziekte van Menière met migraine	15%
3. Familiale ziekte van Menière	13%
4. Autoimmune ziekte van Menière	11%
5. Verlate ziekte van Menière	8%

Hoskin et al. 2022

Gerelateerde ziekte

Migraine

BPPV

Immobiliteit

Angst – depressie

Uit te sluiten: vestibulair schwannoom

Bij eerste aanval nog geen diagnose

Rijgeschiktheid

Behandeling

1. Counseling
2. Onderhoudsbehandeling
3. Subacute behandeling
4. Alternatieven

Counseling

Uitgebreide uitleg:

grondige informatie over ziekte en verloop

geen oorzakelijke behandeling

symptoombestrijding, stapsgewijs

leefregels: stressmanagement, lichaamsbeweging,...

invloed van dieet (zoutarm, vermijden alcohol, cafeïne,...)

psychische beïnvloeding

Kinesithérapie voor onstandvastigheid, relaxatietherapie

Hoortoestel(len) voor stabiel gehoorverlies én voor tinnitus

Tinnitus retraining therapie voor tinnitus

Medicamenteuze behandeling

Geen medicijnen bewezen effectief in wetenschappelijk onderzoek
voor alle Menièrepatiënten
effect van subgroepen?
veel beïnvloedende factoren?

→ trial and error

Onderhoudsbehandeling

Preventief voor nieuwe aanvallen, veilige langdurige behandeling

betahistine: antihistamine, verbetert bloeddorstrooming
klassiek 2x24mg of 3x16mg, hogere dosissen?
goed verdragen, mogelijk wat maaglast

cinnarizine (Stugeron®): antihistamine
klassiek 1x75mg (of minder afhankelijk van bijwerkingen)
slaperigheid, gewichtstoename

Arlevertan®: combinatie 2x antihistamine
klassiek 1-2co/dag
slaperigheid

Eventueel af te bouwen na 6 maanden stabiel?

Subacute behandeling

Kortdurende behandeling (weken tot enkele maanden owv mogelijke bijwerkingen) om uit moeilijke periode te geraken

vochtafdrijvers: Diamox® of ureumsiroop

vereiste is goede nierfunctie, regelmatige bloedafname, tintelingen, frequent toiletbezoek

vestibulosuppressiva: cinnarizine (Stugeron®), Arlevertan®, sulpiride

slaperigheid, gewichtstoename, beven, hartritme stoornissen, hormonale beïnvloeding

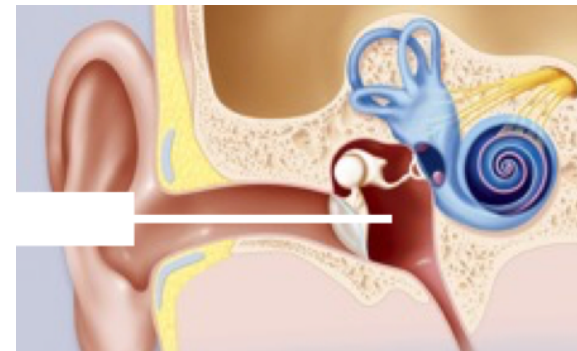
cortisone: via pillen (echter veel bijwerkingen) of inspuiting in oor

inspuiting in oor na lokale verdoving trommelvlies (spuit, watje of vloeistof)

eerste keer tot max 3 inspuitingen op korte termijn, erna herhaling

goed verdragen, miniem risico op trommelvliesperforatie

Evaluatie pas na +/- 4 weken

Selegiline zorgt ervoor dat betahistine 80-100x beter in het lichaam wordt opgenomen

Selegiline (Eldepryl® 5mg/dag): MAO-inhibitor, effectief tegen ziekte van Parkinson
Mag niet samen met antidepressiva, beven, slapeloosheid, droge mond
Minimale therapie van 6 maanden in combinatie met lage dosis betahistine

Alternatieven

Meer definitieve oplossingen:

gentamycine: schadelijk voor binnenoor, meer voor evenwicht dan voor gehoor
injectie doorheen trommelvlies, met titratietechniek minder gehoorverlies
volledig verlies van evenwichtsfunctie = geen aanvallen meer
slechts één oor mogelijk, centrale compensatie nodig
alternatief: zenuw doornemen

heelkunde: veel technieken beschreven (endolymfatic duct clipping, saccus decompressie...)
risico's van heelkunde (volledig uitval), effect moeilijk in te schatten, doorgaans nog
even frequente maar minder hevige aanvallen

Alternatieven

Prismabril
Vertigoheel
Vitaminepreparaten
Acupunctuur
Meniett
Trommelvliesbuisje
...

Cortisone-inspuiting in gelformule (langdurige toediening)

SPI-1005 (ebselen): anti-inflammatoir medicijn, zou positief effect hebben op gehoor en tinnitus

Analyse van binnenoorvocht: enkel bereikbaar wanneer implanteerbaar hoortoestel

Conclusie

Heel variabele aandoening

Langdurige last, doch ook met goede periodes

Noodzaak tot aanpassing van levensstijl

Trial en error bij medicatie-inname

Nieuwere producten meer effectief?

Gerichtere behandeling obv subtypes en presentatie?

De ziekte van Menière

Recente vorderingen in diagnose en behandeling

40 jaar Vereniging voor Menièrepatiënten vzw
06/10/2024